

De preventieve gastropexie ter voorkoming van een maagtorsie

Een maagtorsie of maagdraaiing is een acute, levensbedreigende aandoening, waarbij onmiddellijk moet worden ingegrepen. Gasvorming in de maag maakt van de maag een asymmetrische ballon. De maag wordt eigenlijk gewoon opgeblazen (= dilatatie). In combinatie met een draaiing (= torsie) worden de in- en uitgang van de maag afgeknepen.

Ook grote bloedvaten en de milt worden meegetrokken in de draaiing en worden afgekneld. Door de enorme druk van de maag op het middenrif raakt zelfs het hart in moeilijkheden. Er ontstaan veranderingen in het bloed waardoor het hart ontregeld raakt. Zonder ingrijpen is er geen weg meer terug. De hond raakt in een ernstige shock. Als er niet wordt ingegrepen kan de maag uiteindelijk afsterven of scheuren en het arme dier sterft onder enorme pijnen. Een maagtorsie is altijd een spoedgeval!

Hoe herken ik een maagtorsie bij mijn hond?

De hond lijkt benauwd en pijnlijk. Hij is erg onrustig en wil niet liggen. Hij gaat staan of lopen vaak met de kop en hals gestrekt naar voren. Het dier moet steeds braken zonder dat er 'iets komt', loos braken wordt dat genoemd. Het meeste gas wordt gevormd vrij kort na een maaltijd of het speeluurtje vlak na een grote avondmaaltijd. De problemen ontstaan dan ook meestal een half uur tot enkele uren na een maaltijd. Een röntgenfoto kan helpen bij het stellen van de diagnose. Een maagdilatatie/torsie kan ook ontstaan doordat een andere aandoening aanwezig is, bijvoorbeeld een tumor in de buik of een miltvergroting die aan de maag trekt. Een gezwel in de darm kan ook voor een gasophoping zorgen omdat deze kan werken als een soort ventiel. Als de gassen niet door worden gelaten dan wordt de maag opgeblazen, dilateert en kan dan draaien (torsie).

Risicorassen

Voorals honden van grote rassen lopen een groter risico deze levensbedreigende

aandoening te krijgen. Uit onderzoek is gebleken dat de Duitse Dog, Bloedhond, Ierse Wolfshond, Duitse Herder, Doberman Pincher, Poedel, Akita, Ierse Setter, St. Bernard en Old English Sheepdog erg veel risico's lopen. Een diepe en smalle borstkas zoals bij veel jachthonden wordt ook als risicofactor gezien. Uit ervaring weten we dat de risico's voor deze rassen aanzienlijk zijn, maar helaas weten we niet precies hoeveel, omdat dit niet internationaal wordt bijgehouden. Bij bovenstaand type honden is het sterk aan te raden om de maag preventief vast te zetten aan de buikwand. Een vraag van fokkers zou kunnen zijn of bij preventief vastzetten van de maag het risico niet toeneemt dat deze afwijking zich binnen de raspopulatie verspreidt. Naar de laatste inzichten heeft het niets te maken met bepaalde lijnen waarin het meer voor zou komen. Er is dus helaas geen mogelijkheid om op deze aandoening te selecteren ook omdat het om een statistische kans gaat. Bijvoorbeeld: Als iemand elke maand een staatslot koopt is de kans op winnen iedere keer hetzelfde en toch wordt de kans op de hoofdprijs groter naarmate je vaker loten hebt gekocht. Dat heet cumulatieve kans. Dus hoe ouder de hond wordt hoe meer kans op een maagdraaiing ongeacht zijn ouders.

Waarom kiezen voor vastzetten van de maag?

Omdat een maagdilatatie/torsie zeer snel verloopt, is de kans dat je er op tijd bij bent om schade te voorkomen, klein. Vaak gebeurt het 's avonds of 's nachts, wat de kans op een snelle actie nog kleiner maakt. Misschien lig je zelf al te slapen of is de dierenarts niet direct beschikbaar of met een ander spoedgeval bezig. Het is zelfs zo dat niet alle dierenartsen in staat zijn deze operatie uit te voeren. In dat geval zult u worden verwezen en raakt er kostbare tijd verloren. Bij maagtorsie is de gouden regel: hoe sneller hoe beter en juist in de avonduren kan dat soms behoorlijk tegenvallen. De behandeling is altijd

ingewikkeld en er is veel nazorg nodig. Zelfs bij snel ingrijpen, zal een groot deel van de patiënten bezwijken doordat shock en schade erg snel kunnen optreden na het ontstaan van de aandoening. De kosten kunnen gemakkelijk oplopen tot 1.500 euro voor de operatie en nazorg. Een plotseling heel vervelende situatie maakt het maken van goede keuzes er niet makkelijker op. Ook de paniek en de ellende moeten we niet onderschatten. Een vitale gezonde hond komt plotseling in een zeer pijnlijke en levensbedreigende situatie. Daarom vinden wij in dit geval voorkomen een betere optie.

Wanneer kiezen voor vastzetten van de maag?

Natuurlijk is het niet gezegd dat uw hond deze aandoening krijgt, maar bij risicorassen of bij eerdere problemen is het preventief vastzetten van de maag zeker aan te raden. Het betreft tegenwoordig maar een simpele procedure. In principe kan de maag op alle leeftijden worden gefixeerd aan de buikwand. Elk jaar dat de hond ouder wordt neemt de kans op maagdraaiing toe en het is dus verstandig dit op vroege leeftijd te doen. Aangezien een jonge hond meestal veel sneller herstelt van operatieve ingrepen is dit ook een reden om de operatie vroeg uit te voeren. Het is geen zware, langdurige ingreep en het wondje is erg klein.

Op welke wijze moet de preventieve gastropexie worden uitgevoerd?

Voordat de mogelijkheid bestond deze ingreep laparoscopisch te doen, werd de operatie uitgevoerd met een grote snede omdat er veel ruimte nodig is om de maag goed vast te zetten. Het ingrijpende karakter van deze methode weerhield eigenaren er logischerwijs van dit bij hun hond te laten uitvoeren. Het was eigenlijk een te zware ingreep om preventief uit te voeren, vonden de meeste eigenaren. Tegenwoordig kiezen we voor de laparoscopische methode (kijkoperatie). Het is een gemakkelijk, weinig belastende procedure die goed gecombineerd kan worden met andere korte ingrepen, zoals (desgewenst) bijvoorbeeld

een castratie of sterilisatie. De hond hoeft dan maar eenmaal onder narcose.

Complicaties en nadelen preventieve gastropexie

Er zijn eigenlijk geen bekende complicaties of nadelen voor het vastzetten van de maag. Wel zijn er nadelen of complicaties in het algemeen voor (laparoscopische) operaties bekend. Mogelijke complicaties die in de literatuur genoemd worden:

- **Anesthesierisico:** Natuurlijk is deze altijd aanwezig maar werken met de meest geavanceerde technieken en apparatuur inclusief uitgebreide bewaking beperkt zoveel mogelijk de risico's.
- **Bloeding:** Treedt eigenlijk nooit op omdat we juist goed overzicht hebben via het tv-scherm en niet meer werken met hechtdraden in de buik maar met de Ligasure.
- **Klaplong:** Als het middenrif is beschadigd. Bij een gezonde hond zonder ongeval niet te verwachten. De patiënt wordt bovendien beademd zodat eventuele beschadigingen van het middenrif juist gerepareerd kunnen worden.
- Een beperkte irritatie rond de wondjes is nooit helemaal uit te sluiten omdat sommige honden reageren op het gebruikte hechtmateriaal.

Door drs. Marian Schalekamp,
Dierenkliniek Steenwijk en Noordwolde.

Overgenomen uit DOGMAGazine